

ชื่อผลงาน ตัวเลขนำรู้ เล่าสู่กันฟัง

ผู้นำเสนอ นางสาวศิริณยา แสงคำ งานทะเบียนมะเร็ง กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศและสนับสนุนวิชาการ โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง

หลักการและเหตุผล

งานทะเบียนมะเร็ง โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง มีหน้าที่จัดทำทะเบียนมะเร็งระดับประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 12 จังหวัดภาคเหนือและจัดทำทะเบียนมะเร็งระดับโรงพยาบาลในระดับโรงพยาบาลมาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

การจัดทำสถิติโรคมะเร็งในโรงพยาบาลมะเร็งลำปางในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนและลักษณะของผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่ที่มาใช้บริการการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลมะเร็งลำปางในปี พ.ศ.2553 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการให้บริการรักษาพยาบาล การส่งเสริมคุณภาพชีวิต รวมทั้งการป้องกันควบคุมโรคมะเร็ง

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคมะเร็งทุกคนที่มาใช้บริการที่ศูนย์มะเร็ง ลำปาง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม -31 ธันวาคม ปี พ.ศ 2553 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในหน่วยบริการผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ข้อมูลประกอบด้วย เลขทะเบียนมะเร็ง,ชื่อ-สกุล,ที่อยู่ถาวร,วันเกิด,อายุ,เพศ,วันวินิจฉัย,ตำแหน่งของมะเร็ง,ผลพยาธิวิทยา,วันสุดท้ายที่ติดต่อหรือเสียชีวิต,สถานภาพของผู้ป่วย,วิธีการวินิจฉัย,การกระจายของโรค,ระยะของโรค,วิธีการรักษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Canreg 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า จำนวนผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่ปี พ.ศ. 2553 มีทั้งหมดจำนวน 1,486 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของผู้ป่วยใหม่ทั้งหมด แบ่งเป็นเพศชาย 598 คน (40.2 %), หญิง 888 คน (59.8%), ช่วงอายุที่พบมาก คือ อายุ 50-59 ปี แยกตามภูมิภาคใน 5 อันดับแรก คือ ลำปาง (35%), แพร่ (13.6%), เชียงราย (9.2%), ตาก (8.7%), พะเยา (8.3%) แยกตามโรคมะเร็ง 5 อันดับแรก มีดังนี้ มะเร็งเต้านม (19.5%), มะเร็งปอด(16.4%), มะเร็งปากมดลูก (13.3%), มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก (10.1%) และมะเร็งตับ(9.0%) ตามลำดับวิธีการวินิจฉัยโรคมะเร็งส่วนใหญ่เป็นการตรวจชิ้นเนื้ออกปฐุมภูมิ (72.7%) แยกตามระยะของโรค ดังนี้ Localized (10.8%), Direct extension (25.0%), Regional lymph node (30.8%), Distant metastasis (27.2%) และไม่ทราบระยะของโรค (5.0%) การรักษาหลักที่ผู้ป่วยมะเร็งได้รับการรักษาจากโรงพยาบาลมะเร็งลำปางมากที่สุด คือ รังสีรักษาอย่างเดียว (38.9%), รองลงมา ได้แก่ การรักษาประคับประคอง (25.0%) การรักษาโดยรังสีรักษาร่วมกับเคมีบำบัด (16.6%) ตามลำดับ และมีผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ถูกส่งต่อไปรับการรักษาที่อื่นๆร้อยละ 5.6

บทเรียนที่ได้รับ

จากผลการศึกษาที่ได้พบว่าผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ลดลงเมื่อเทียบกับปีพ.ศ.2554 และโรคมะเร็งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ มะเร็ง ลำไส้ใหญ่และทวารหนัก และมะเร็งเต้านม ส่วนมะเร็งปอดและปากมดลูกมีแนวโน้มลดลง และจะเห็นว่าผู้ป่วยมะเร็งที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลมะเร็งลำปางส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่อยู่ในระยะการกระจายของมะเร็งไปยังต่อมน้ำเหลืองใกล้เคียง หรือกระจายไปยังอวัยวะอื่นๆ ข้อมูลดังกล่าว

จะนำไปสู่การเตรียมแนวทางการพัฒนาโรงพยาบาลให้สามารถรองรับโรคมะเร็งที่เพิ่มขึ้นทั้งในด้านการคัดกรองโรค และการรักษาพยาบาล อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อผู้ป่วยมะเร็งในอนาคต

